

Obsah

Legislatívne zmeny

Novela Občianskeho súdneho poriadku II. časť

Novela zákona o dani z príjmov II. časť

Novela zákona o ochranných známkach

Novela Obchodného zákonníka

Novela zákona o poštových službách

Vážení klienti,

tento rok sme pre vás opäť pripravili články o novinkách v oblasti legislatívy. Želáme vám príjemné čítanie a samozrejme všetko dobré v novom roku 2010.

Upozorňujeme našich klientov ...

Dávame do pozornosti našim klientom, že novelou zákona č. 264/2008 Z. z., o kolkových známkach, budú orgány, ktoré vyberajú správne poplatky a súdne poplatky vo forme kolkovej známky, povinné predávať poplatníkom kolkové známky na predajnom mieste vo svojich priestoroch, počas úradných hodín. To znamená, že kolky bude možné zakúpiť aj na súdoch a úradoch, a nie len na poštách, ako to bolo doteraz. Táto zmena je účinná od 1. 12.2009.

Viete že ...

... majetkové práva autora k zamestnaneckému dielu vykonáva vo svojom mene a na svoj účet zamestnávateľ, ak nie je dohodnuté inak? Počas výkonu majetkových práv autora k zamestnaneckému dielu zamestnávateľom je autor povinný zdržať sa výkonu majetkových práv k tomuto dielu. V prípade, že ide o práva k počítačovému programu, obsahuje autorský zákon osobitnú úpravu v zmysle ktorej počítačový program sa považuje za zamestnanecké dielo aj vtedy, ak bolo celkom alebo sčasti vytvorené na základe zmluvy o vytvorení diela (§ 39 Autorského zákona); v tomto prípade sa objednávateľ považuje za zamestnávateľa. Na uvedené ustanovenie je potrebné pamätať v prípadoch, ak ide o dodávku počítačového programu v rámci zmluvných vzťahov s dodávateľmi, ktorí nie sú zamestnancami objednávateľa.

Novela Občianskeho súdneho poriadku II. časť

V minulom čísle nášho Informačného spravodaja sme Vám priniesli informáciu o prijatí novely zákona č. 99/1963 Z.z., Občianskeho súdneho poriadku. V nasledujúcom prehľade Vám prinášame niekoľko významných zmien, ktoré táto nová úprava prináša.

V zmysle ust. § 30 novelizovaného Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť za zástupcu Centrum právnej pomoci, alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí. Ak súd dospeje k záveru, že nie sú splnené podmienky na ustanovenie zástupcu Centra právnej pomoci alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitných predpisov, ustanovenie zástupcu zruší. Za takéto rozhodnutie sa považuje tiež právoplatné uznesenie súdu o úplnom odňatí oslobodenia od súdnych poplatkov. Súd môže svoje rozhodnutie v priebehu konania zmeniť.

Uvedená úprava je dôsledkom skúseností z praxe v zmysle ktorých účastník nemusí spĺňať podmienku kritéria stavu materiálnej núdze a pritom je nereálne, aby si zabezpečil (zaplatil) advokáta. Sudca musí mať individuálnu možnosť posúdiť pomery účastníka nielen vo vzťahu k finančnému príjmu, ale aj vzhľadom na zložitost právnej veci a jej naliehavost v prípade osoby v slabšom sociálnom postavení. Zákon nemôže byť natoľko kazuistický, že by postihol všetky rozmanitosti spoločenských vzťahov a súdu sa musí zákonite ponechať priestor na doplnenie zákona pre prípady, s ktorými zákon nepočíta. Nepochybne pôjde o rýchlejší spôsob získania bezplatnej právnej pomoci, než v režime administratívneho preskúmania podmienok materiálnej núdze. Pokiaľ ide o odňatie bezplatnej právnej pomoci, sudca rovnako flexibilne po zistení, že bezplatné právne zastupovanie neslúži na ochranu práv účastníka, odníme priznanie bezplatného právneho zastúpenia. V prípade, že sa stane právoplatným uznesenie o úplnom odňatí oslobodenia od súdnych poplatkov, takéto uznesenie sa zo zákona považuje za uznesenie o odňatí priznania bezplatnej právnej pomoci. Ak súd rozhodne podľa § 30, tak ide o zastúpenie na

základe rozhodnutia a plnomocenstvo už nie je potrebné.

Ďalšie zmeny sa týkajú tzv. inštitútu sporovej poznámky. Inštitút sporovej poznámky je v súčasnej podobe civilného procesu upravený v § 44a, v zmysle ktorého účastník konania je oprávnený podať na príslušnej správe katastra nehnuteľností návrh na zápis začatia súdneho konania, v ktorom sa uplatňujú vecné práva k nehnuteľnostiam, alebo súdneho konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. V praxi sa vynorili otázky, či má tento inštitút dopadať aj na mimoriadne opravné prostriedky. Inštitút sporovej poznámky sa v praxi osvedčil a výraznou mierou nahradil predbežné opatrenie o zákaze nakladať s nehnuteľnosťou. Výhodou je zápis poznámky už na druhý deň po podaní žiadosti a v spojení s ustanovením § 159a vznikol účinný prostriedok aj proti obštrukciám spojeným s účelovými prevodmi nehnuteľností v priebehu súdneho konania. Nie je dôvod na to, aby sa z režimu ochranného inštitútu poznámky spornosti vyňali mimoriadne opravné prostriedky. Ide len o informatívnu poznámku, ktorá nebráni zapisovaniu vecných práv, ale plní tú najdôležitejšiu funkciu, akú kataster nehnuteľností má plniť a to informovať všetky tretie osoby o prebiehajúcich konaniach.

Do plynutia lehoty na vydanie predbežného opatrenia v prípadoch, keď sa nariaduje účastníkovi aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia, sa po novele Občianskeho súdneho poriadku nezapočítava sobota, nedeľa alebo sviatok. Bez

toho, aby došlo k ukráteniu práv obete domáceho násillia, sa navrhuje úprava, ktorá odstráni problémy vzniknuté v aplikačnej praxi. Pre obeť je dôležité, že podaním návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo zákona dochádza k predĺženiu ochranného režimu na základe rozhodnutia policajta podľa § 27a ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z., o Policajnom zbore v znení zákona č. 491/2008 Z. z..

Ustanovenie § 75 ods. 6 explicitne upravuje, že predbežné opatrenia súdy môžu nariadiť nielen bez výsluchu, ale aj bez nariadenia pojednávania a to s cieľom odstrániť pochybnosti o tejto otázke. Novela vychádza aj z predpokladu, že je problematické zabezpečiť, aby súdy v uložených lehotách mohli zvládnuť pojednávanie a taktiež z premisy že pri rozhodovaní o predbežnom opatrení sa nedokazuje, ale vychádza sa len z osvedčenia práva a z osvedčenia ohrozenia práva.

V praxi sa vyskytli pochybnosti o tom, či vo veciach domáceho násillia má súd povinnosť pojednávať. Schválená novela tieto pochybnosti odstraňuje. Navrhnutá dikcia explicitne umožňuje súdu podľa obsahu spisového materiálu zvoliť postup bez pojednávania alebo s pojednávaním. Ak súd nariadi pojednávanie, osobitné podmienky sú upravené v ďalších odsekoch. Ak sa súdu nepodarilo predvolať účastníka, ktorého príslušný policajný orgán vykázal zo spoločného obydlija podľa osobitného predpisu alebo v prospech, ktorého bolo takéto opatrenie vydané ani prostredníctvom útvaru Policajného zboru, súd zverejní predvolanie na úradnej tabuli súdu a deň zverejnenia sa považuje za deň doručenia predvolania. Ak sa napriek poučeniu útvaru Policajného zboru o spôsobe doručovania a o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie, niektorý z účastníkov na pojednávanie neustanoví, súd môže rozhodnúť v jeho neprospech bez zisťovania dôvodov na vykázanie zo spoločného obydlija. Súd môže návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť, ak sa ani jeden z účastníkov neustanoví na pojednávanie.

V ustanovení § 105 ods. 5 reaguje novela na situáciu, ak vec napadne na iný súd rovnakého stupňa, než na súd, ktorý je určený podľa osobitného predpisu (napríklad na konanie vo veciach vrátenia maloletého dieťaťa, ktoré bolo neoprávnene premiestnené alebo zadržané, je podľa zákona č. 371/2004 Z. z. príslušný Okresný súd Bratislava I). Podľa navrhovaného

ustanovenia sa zhojí nepríslušnosť takéhoto súdu tak, že právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované aj v týchto prípadoch. Podľa článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je dôležité, že rozhodne súd spravodlivo a včas. Pri zhojení miestnej nepríslušnosti nepôjde už o vadu konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3). Dôležité je, aby rozhodol súd rovnakého stupňa; inak by išlo o vecnú nepríslušnosť.

Novelizované § 140 ods. 3 a 4 a § 175x reagujú na úpravu náhrady odmeny notára a jeho výdavkov, v prípade, ak dedič zoberie návrh späť. De lege lata tieto výdavky doteraz znášal štát a dedič neniesol žiadne následky, aj keď sám inicioval dedičské konanie a následne bolo z dôvodu späťvzatia návrhu konanie zastavené. Ak sa konanie o znovuobjavenom majetku začalo na návrh niektorého z dedičov napriek tomu, že tento majetok bol medzi dedičmi sporný, náhradu odmeny notára a jeho výdavkov v prípade zastavenia konania platí tento dedič. To isté platí, ak dedič zoberie návrh na začatie konania o znovuobjavenom majetku späť. Ide o posilnenie zodpovednosti dediča, ktorý vyvolá konanie o znovuobjavenom majetku. Z dôvodu rešpektovania systematiky zákona sa úprava obsiahnutá v platnom § 175x ods. 3 presúva do ustanovenia § 140 ods. 4.

Explicitne sa upravuje otázka náhrady trov konania v správnom súdnictve, ak sa konanie začalo na návrh prokurátora. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie začalo na návrh prokurátora. (§ 146 ods. 1 písm. d) (porov. § 250t ods. 2 a 8). Prokurátor reprezentuje verejný záujem, záujem celej spoločnosti a v podstate aj účastníkov, ktorí sú v súdnom konaní. Bolo by nelogické, aby pri takomto verejnom záujme platil trový prokurátor. Z dôvodu rovnosti nebude platiť trový ani neúspešný účastník.

Novela prináša aj zmenu ustanovenia § 159a, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti, o neplatnosti právneho úkonu, ktorým sa nakladalo s nehnuteľnosťou, prípadne o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre účastníkov zmluvy, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k dotknutej nehnuteľnosti a ktorý bol podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní. Ustanovenie § 159a sa prospešne osvedčilo v aplikačnej praxi, pretože

na druhý deň po začatí súdneho konania môže mať účastník vyznačenú poznámku v katastri nehnuteľností, a tak zabezpečenú právnu istotu pred osobami, ktoré by mohli argumentovať dobrou vierou, že nevedeli o spornosti veci. Uvedený inštitút vo veľkom rozsahu nahradil inštitút predbežného opatrenia o zákaze nakladania s nehnuteľnosťou. V súvislosti s novelizáciou katastrálneho zákona sa pôvodne uvažovalo, že účinky vkladu nastanú ku dňu podania návrhu na vklad. Táto právna úprava v legislatívnom procese neprešla a z dôvodu právnej istoty je potrebné chrániť účastníkov občianskoprávných vzťahov nie ku dňu povolenia vkladu, ale ku dňu podania návrhu na vklad. Nemôžu totiž v čase podania návrhu na vklad vedieť, či do rozhodnutia o povolenie vkladu (niekedy ide aj o lehotu 30 dní) nenastane zápis poznámky spornosti podľa § 44a.

V zmysle novelizovaného ustanovenia § 174 ods. 2 sa odstraňujú pochybnosti v prípade účinkov podania odporu proti platobnému rozkazu v prípade viacerých účastníkov na strane odporcu. Ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Obdobne ako pri nedoručení platobného rozkazu (§ 173 ods. 2 druhá veta) aj pri podaní odporu len niektorým z účastníkov sa zruší platobný rozkaz

vo vzťahu k dotknutým účastníkom. Nie je dôvod na to, aby sa zrušoval platobný rozkaz aj voči tým, ktorí sú v samostatnom spoločenstve a odpor nepodali.

Odstraňujú sa pochybnosti, či možno vydať rozkaz aj na plnenie v budúcnosti zročných dávok a či je možné rozhodnúť aj o plnení v splátkach. Ak sa rozhodne rozkazom na plnenie aj o už splatnom dlhu, súd uloží plniť splatný dlh v lehote, ktorú určí na strane jednej a na strane druhej v budúcnosti zročné dávky alebo splátky, uloží zaplatiť niektorým zo štandardných výrokov, ktoré sa použijú pri rozsudku (§ 174b ods.2).

Dopĺňa sa úprava, podľa ktorej pri speňažovaní majetku súdny komisár koná za účastníkov konania vo vlastnom mene. O každom speňažovaní majetku súdny komisár bude informovať účastníkov konania a bude prihliadať na ich výhodnejšie návrhy na speňažovanie majetku.

Novela ďalej prináša aj novinku v oblasti rozhodovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky keď zavádza do rozhodovania Najvyššieho súdu precedenčný prvok. Ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie.

Novela zákona o dani z príjmov II. časť

Novela zákona o dani z príjmov, o ktorej sme hovorili v predchádzajúcej časti nášho Informačného spravodaja prináša ďalšie zmeny

v podobe novely § 17 ods. 14 zákona, v zmysle ktorej súčasťou základu dane daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou je aj základ dane stálej prevádzkarne umiestnenej v zahraničí alebo daňová strata stálej prevádzkarne umiestnenej v zahraničí. Rovnako postupuje daňovník pri zmene sídla alebo miesta skutočného vedenia obchodnej spoločnosti alebo družstva zo zahraničia na územie Slovenskej republiky, ak v zahraničí zostáva jeho stála prevádzkareň. Súčasťou základu dane daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou je tak aj daňová strata jeho stálej prevádzkarne umiestnenej mimo územia SR. Súčasne sa ustanovuje, že rovnako postupuje aj daňovník, ktorý premiestnil sídlo alebo miesto skutočného vedenia obchodnej spoločnosti alebo družstva zo zahraničia na územie Slovenskej republiky,

pričom stála prevádzkareň ostáva mimo územia SR.

V zmysle ustanovenia § 17 ods. 26 ak pri zmene sídla alebo miesta skutočného vedenia obchodnej spoločnosti, alebo družstva z územia Slovenskej republiky do niektorého z členských štátov Európskej únie vznikne na území Slovenskej republiky stála prevádzkareň, pri vyčíslení základu dane za zdaňovacie obdobie do dňa zmeny sídla alebo miesta skutočného vedenia sa postupuje podľa § 17e ods. 8 písm. a), pričom daňovník môže pokračovať v odpisovaní hmotného majetku a nehmotného majetku stálej

prevádzkarne a odpočítavaní daňovej straty podľa § 30, ak sa vzťahuje k majetku a záväzkom tejto stálej prevádzkarne. Dochádza tak k spresneniu tohto ustanovenia tak, že sa uplatní rovnaký postup, ako pri zrušení daňovníka bez likvidácie so sídlom na území SR, ak právnym nástupcom je daňovník so sídlom mimo územia SR.

Novela taktiež prináša novú úpravu ustanovení týkajúcich sa predaja a kúpy podniku alebo jeho časti v reálnych hodnotách (§ 17a) a nepeňažného vkladu v reálnych hodnotách (§ 17b).

Novela zákona o ochranných známkach

V predchádzajúcej časti Informačného spravodaja sme avizovali prijatie nového zákona o ochranných známkach, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.1.2010 a zároveň sme objasnili dôvody prijatia novej právnej úpravy. V tomto článku prinášame stručný prehľad o obsahu novej právnej úpravy.

Prijatím a nadobudnutím účinnosti návrhu zákona o ochranných známkach bol zrušený doteraz platný zákon č. 55/1997 o ochranných známkach a aj vykonávacía vyhláška k nemu. Tento zákon tiež predstavuje transpozíciu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva. Z formálneho hľadiska sa zákon člení na 6 nasledujúcich častí: Základné ustanovenia, Práva z ochrannej známky, Konanie pred úradom, Kolektívna ochranná známka, Medzinárodná ochranná známka a ochranná známka Spoločenstva a Spoločné, splnomocňovacie, prechodné a zrušovacie ustanovenia.

V Základných ustanoveniach je obsiahnuté vymedzenie predmetu úpravy zákona, možno tu nájsť definície pojmov a dôvody zamietnutia zápisu označenia do registra. V záujme prehľadnosti ďalších ustanovení zákona ustanovenie definuje ochrannú známku Spoločenstva, medzinárodnú ochrannú známku, zahraničnú ochrannú známku a všeobecne známu známku ako určité novum v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Zavádza sa tiež pojem staršia ochranná známka, ktorá môže byť dôvodom pre odmietnutie zápisu ochrannej známky do registra ochranných známok vedenom Úradom priemyselného vlastníctva SR.

V druhej časti s názvom Práva z ochrannej známky sa nachádzajú práva majiteľa ochrannej známky, používanie ochrannej známky, ochrana a obmedzenie práv z ochrannej známky, jej prevod a prechod, licenčná zmluva, platnosť ochrannej známky a jej zánik. Novinkou v tejto oblasti je právo majiteľa ochrannej známky domáhať sa na súde, aby ten uložil osobám, ktoré porušujú alebo ohrozujú práva majiteľa ochrannej známky, povinnosť poskytnúť mu informácie o tovare alebo službách, v súvislosti s ktorými došlo k porušeniu alebo ohrozeniu práv z ochrannej známky. Nový zákon tiež bráni majiteľovi ochrannej známky zakázať tretím osobám používanie jeho ochrannej známky na tovaroch, ktoré boli na základe jeho súhlasu alebo ním uvedené do Európskeho hospodárskeho priestoru.

V tretej časti s názvom Konanie pred úradom sú upravené náležitosti prihlášky, právo prednosti, postup úradu v konaní, vedenie registra, podávanie námietok, ale aj zrušenie ochrannej známky a jej vyhlásenie za neplatnú. V porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou tejto časti zákon počíta aj s možnosťou zrušenia ochrannej známky a s jej vyhlásením za neplatnú. Základný rozdiel medzi nimi spočíva v tom, že kým skutočnosť, na základe ktorých dôjde ku zrušeniu ochrannej známky, nastávajú až po zápise ochrannej známky, skutočnosť, ktoré odôvodňujú vyhlásenie ochrannej známky za neplatnú, nastali ešte pred zápisom, t.j. sú to prípady, ak neboli splnené podmienky na zápis ochrannej známky do registra.

V štvrtej časti s názvom Kolektívna ochranná známka sú obsiahnuté ustanovenia o ochranných známkach spôsobilých rozlíšiť tovary alebo služby

pochádzajúce od členov združenia fyzických alebo právnických osôb, ktoré majú právnu subjektivitu, od tovarov alebo služieb iných osôb.

V piatej časti s názvom Medzinárodná ochranná známka a ochranná známka spoločenstva sa nachádzajú ustanovenia, ktoré umožňujú získať ochranu aj mimo Slovenskej republiky, a to prostredníctvom medzinárodnej ochrannej známky a ochrannej známky spoločenstva. Táto časť nového zákona umožňuje prepojenie národného systému ochranných známok so

systémom ochranných známok Spoločenstva. Prihlášku ochrannej známky spoločenstva tak možno podať prostredníctvom Úradu priemyselného vlastníctva SR, ktorý ju následne odošle Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu. Možnosť podania takejto prihlášky nie je pritom viazaná na trvalý pobyt alebo sídlo v SR, čiže prihlášku môže podať akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, vrátane verejno-právnych subjektov, t.j. každý, kto môže byť majiteľom ochrannej známky spoločenstva.

Novela Obchodného zákonníka

Dňa 28. 11. 2009 bol uverejnený v Zbierke zákonov zákon č. 487/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Táto novela je účinná od 1. 12. 2010.

Jednou z významných zmien, ktoré táto novela prináša, je úprava postupu súdu pred vydaním rozhodnutia o zrušení spoločnosti bez likvidácie. Podľa novej právnej úpravy musí súd uverejniť v Obchodnom vestníku oznámenie, že sa vedie konanie o zrušení spoločnosti bez likvidácie a až po uplynutí 3 mesiacov od zverejnenia tohto oznámenia v Obchodnom vestníku môže vydať príslušné rozhodnutie o zrušení spoločnosti.

Takýmto postupom by sa malo zabrániť situáciám, kedy obchodné spoločnosti, ktoré mali obchodný majetok, v snahe vyhnúť sa splateniu svojich dlhov v krátkom čase tento majetok previedli a podali návrh na súd na zrušenie obchodnej spoločnosti bez likvidácie z dôvodu, že nemajú žiaden majetok. Veritelia sa v týchto prípadoch o zrušení spoločnosti často dozvedeli až po jej výmaze z obchodného registra, kedy už však nemohli využiť všetky právne prostriedky na zrušenie prevodu majetku odporovaním uskutočnených právnych úkonov a prostriedky na vymáhanie svojich pohľadávok.

Účelom novely je však najmä implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady

č. 2007/36/ES z 11. júla 2007 o výkone určitých práv akcionárov spoločností registrovaných na regulovanom trhu. V tejto súvislosti novela najmä:

- odstraňuje prekážky v cezhraničnom investovaní, a to najmä tie, ktoré sa spájajú s cezhraničným uplatňovaním práv akcionárov,
- upravuje náležitosti pozvánky na valné zhromaždenie alebo oznámenia o konaní valného zhromaždenia a stanovuje nový spôsob ich uverejňovania, a to na internetovej stránke akciovej spoločnosti najmenej 30 dní pred konaním valného zhromaždenia spolu s ďalšími stanovenými dokumentmi a informáciami,
- zavádza tzv. korenšpodenčné hlasovanie ako novú možnosť hlasovania akcionárov prostredníctvom zasielania hlasovacích lístkov poštovými službami, a to ešte pred konaním valného zhromaždenia,
- upravuje požiadavky na umožnenie účasti a hlasovania akcionárov na valnom zhromaždení prostredníctvom elektronických prostriedkov,
- zavádza niekoľko odchýlok od doterajšej všeobecnej úpravy účasti na valnom zhromaždení v zastúpení na základe písomného splnomocnenia.

Pripravuje sa v Národnej rade Slovenskej republiky

Novela zákona o poštových službách

Dňa 27.11.2009 predložilo Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií na medzirezortné pripomienkovanie návrh nového zákona o poštových službách, ktorý by mal nahradiť v súčasnosti platný zákon č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov.

Cieľom prijatia nového zákona o poštových službách má byť transpozícia tzv. tretej poštovej smernice Európskeho parlamentu a Rady, dosiahnutie úplnej liberalizácie poštových služieb a úprava niektorých ustanovení platného poštového zákona vzhľadom na doterajšie aplikačné problémy.

Napriek deklarovanému cieľu tohto návrhu však Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií trh poštových služieb neliberalizuje, ale zavádza úpravu nad rámec európskych noriem a opätovne znevýhodňuje postavenie alternatívnych poskytovateľov poštových služieb. Rovnako návrh nového poštového zákona obsahuje úpravu, proti ktorej vzniesli alternatívni poštovní doručovatelia pripomienky už pri jeho predchodcovi - návrhu novely poštového zákona z 02.06.2009.

Jedná sa napríklad o vypustenie registračnej povinnosti pre alternatívnych poštových doručovateľom, ktorí nevykonávajú univerzálnu službu, ako aj povinnosť týchto subjektov požiadať o registráciu podľa návrhu zákona a to napriek tomu, že už v súčasnosti v súlade s platnými právnymi predpismi poštové služby už poskytujú. Navyše, takáto „preregistrácia“ podlieha správne poplatku, ktorý Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií navrhlo v prípadoch vzťahujúcich sa na väčšinu alternatívnych poštových podnikov až vo výške 10 000 EUR.

Návrh zákona ruší doterajšiu poštovú výhradu univerzálneho poskytovateľa poštovej služby (v súčasnosti spoločnosti Slovenská pošta, a.s.), v zmysle ktorej mohol určité zásielky vyberať a distribuovať výlučne poskytovateľ univerzálnej služby. Poštové služby sú v návrhu poštového zákona rozdelené do troch kategórií: (i) univerzálna služba, (ii) zameniteľné poštové služby a (iii) iné služby.

Navrhovaný rozsah univerzálnej služby je však bezdôvodne rozšírený oproti predchádzajúcej

úprave. Týmto dochádza k rozšíreniu univerzálnych poštových služieb, pri ktorých je potrebné poskytovateľovi univerzálnej služby kompenzovať ich prípadnú stratovosť.

Zameniteľné poštové služby návrh zákona definuje ako poštové služby zameniteľné pre užívateľa s poštovými službami v rozsahu univerzálnej služby. Podotýkame však, že sa nejedná o totožnosť služieb, nakoľko sa poštová služba považuje za zameniteľnú aj v prípade, ak nemá všetky vlastnosti univerzálnej poštovej služby (napr. frekvencia dodávania). V dôsledku toho je táto definícia nedostatočne určitá a vytvára neakceptovateľný priestor na svojvoľné rozhodovanie Poštového regulačného úradu o tom, či sa konkrétna poštová služby bude považovať za univerzálnu a teda bude podliehať osobitnému procesu udelenia individuálneho povolenia, správne poplatku vo výške 10 000

EUR za vydanie tohto povolenia a povinnosti prispievať do kompenzačného fondu, ktorý by sa mal zriadiť na kompenzáciu straty poskytovateľa univerzálnej služby.

Príspevok do kompenzačného fondu by podľa Návrhu zákona mal každoročne uhrádzať každý poskytovateľ zameniteľných poštových služieb vo výške určenej Poštovým regulačným úradom. Výška tohto príspevku bude určená na základe predbežných čistých nákladov zodpovedajúcich podielu tohto poskytovateľa na trhu, maximálne však do výšky 6% z jeho výnosov z poskytovania zameniteľnej poštovej služby. Pri určovaní podielu poštového podniku na trhu sa však v návrhu poštového zákona nezohľadňuje trhový podiel poskytovateľa univerzálnej služby, hoci poskytuje aj služby identické so zameniteľnými poštovými službami. Poskytovateľ univerzálnej služby taktiež nie je povinný prispievať do kompenzačného fondu z vlastných výnosov z poskytovania takýchto poštových služieb, hoci jeho konkurenti takúto povinnosť majú.

Už len z uvedených skutočností vyplýva, že navrhovaný model fungovania kompenzačného fondu je nefunkčný, byrokratický a diskriminačný, nakoľko podstatným spôsobom zvyhodňuje postavenie poskytovateľa univerzálnej služby pred inými poštovými podnikmi.

V prípade zachovania modelu kompenzačného fondu v návrhu poštového zákona je potrebné dôkladné prepracovanie celého systému, jednoznačne zdefinovať pojmy ako sú čisté náklady, výnosy, obrat atď., určiť konkrétny účel, na ktorý bude môcť poskytovateľ univerzálnej pošty použiť finančné prostriedky získané z kompenzačného fondu, zaviesť kontrolné mechanizmy, ktorých súčasťou bude aj kontrola zo strany alternatívnych poskytovateľov poštových služieb a umožniť preskúmanie rozhodnutí vydaných v súvislosti s kompenzačným fondom súdom.

Tento informačný spravodaj poskytuje informácie o jednotlivých právnych inštitútoch a legislatívnych zmenách na úrovni všeobecného prehľadu a nemá účinky právnej rady vzťahujúcej sa na konkrétne aspekty právnych vzťahov, ktoré vyžadujú osobitné zhodnotenie skutočností po faktickej ako aj po právnej stránke. Ak ste nadobudli dojem, že informácie obsiahnuté v tomto informačnom spravodaji sú nepravdivé alebo zavádzajúce, náš tím je pripravený s ochotou Vám poskytnúť legislatívne a iné právne podklady, z ktorých sme pri príprave tohto informačného spravodaju vychádzali, prípadne ďalšie vysvetlenia.